

MOARTEA A DOUA

Cine a murit de moartea a doua, ca să facă ispășire?

10 decembrie 2000

Gili Cârstea

“Adevăruri mari, care au fost ascunse și neînțelese din ziua Cincizecimii, trebuie să strălucească din Cuvântul lui Dumnezeu în puritatea lor naturală. Celor care Îl iubesc pe Dumnezeu, Duhul Sfânt le va descoperi adevăruri care au fost șterse din minte și, de asemenea, le va descoperi adevăruri în întregime noi” (Fundamentals of Christian Education, 473)

„Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că A DAT...”

Cercetătorii Bibliei s-au întrebat deseori cum este posibil ca Domnul Isus Hristos să moară de moartea a doua, și totuși să învieze după trei zile. Negăsind un răspuns convenabil, mulți s-au consolată cu ideea că acesta este încă un paradox divin, al cărui răspuns îl vom cunoaște în veșnicie.

Într-adevăr, Scriptura învață fără nici o umbră de îndoială că moartea este un somn și că toți cei care acum se odihnesc în mormintele lor vor învia, unii pentru viață veșnică, alții pentru rușine veșnică. Prin urmare, după definiția Bibliei, nici unul dintre locuitorii pământului nu a murit până acum.

Adresându-se ucenicilor Lui cu ocazia morții lui Lazăr, Isus spunea: „Lazăr, prietenul nostru, doarme; dar Mă duc să-l trezesc din somn” (Ioan 11,11). Această definiție a primei morți ne duce la concluzia că acolo unde urmează o înviere, starea de dinainte trebuie numită somn.

Moartea a doua, plata păcatului, este despărțirea definitivă și totală de Dumnezeu, dispariția veșnică, de unde nu există întoarcere. Conceptul apare foarte clar în Apocalips 20,5.6: „Ceilalți morți n-au înviat până nu s-au sfârșit cei o mie de ani. Aceasta este întâia înviere. Fericiți și sfinți sunt cei ce au parte de prima înviere! Asupra lor a doua moarte nu are nici o putere; ci vor fi preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos și vor împărăți cu El o mie de ani.” Aici sunt descrise cele două învieri de la începutul și sfârșitul celor o mie de ani. Cei care înviază la începutul celor o mie de ani vor trăi veșnic, iar cei care înviază la sfârșitul celor o mie de ani vor avea parte de moartea a doua, adică moartea veșnică.

În lumina acestor concepte biblice clar definite, cum a fost posibil ca Isus să moară de moartea a doua, dacă a înviat după trei zile? Toți cei care înviază și apoi trăiesc veșnic nu au putut gusta moartea a doua. Moartea lor nu a fost decât un somn. Din moartea a doua nu există întoarcere.

Acest principiu ne forțează să recunoaștem că cele trei zile în care Mântuitorul a stat în mormânt au fost un somn, urmat de prima înviere.

Prima reacție pe care o provoacă această situație este întrebarea foarte îndreptățită: Nu spune Scriptura că plata păcatului este moartea? Nicăieri în Biblie nu se sugerează că somnul ar fi plata păcatului.

Prima rază de lumină a răsărit în studiul nostru când am analizat afirmația lui Isus din Ioan 12,24: „Adevărat, adevărat vă spun, că dacă grăuntele de grâu care a căzut pe pământ nu moare, rămâne singur; dar dacă moare, aduce multă roadă.” Grăuntele de grâu care dă naștere unui nou spic este pierdut pentru totdeauna. Nu se spune despre el că doarme, nici că se întrupează în noua recoltă, ci pur și simplu moare. Un agricultor nu poate avea și grăuntele de grâu și spicul ieșit din el.

Așezat în contextul mării controverse, principiul enunțat aici este extrem de profund. El dezvăluie realitatea zguduitoare că a doua Persoană a Dumnezeirii, Cuvântul, a gustat moartea a doua, acea moarte din care nu mai există întoarcere, atunci când Cuvântul „s-a făcut trup.” Un Creator a încetat pentru totdeauna să fie Creator și a devenit creatură. În timp ce în Betleem se năștea un Izbăvitor pentru familia lui Adam, din cer dispărea pentru totdeauna un Creator, acela prin care se făcuseră lumile. Grăuntele divin murea de moartea a doua, acea moarte din care nu mai există întoarcere, ca să poată aduce multă roadă.

Prin urmare, cel care a gustat moartea a doua nu a fost Omul Isus Hristos, al doilea Adam, ci Cuvântul, a doua Persoană a Dumnezeirii, slăvita Maiestate a cerului, Creatorul prin care toate au fost aduse la existență.

Înțelegerea acestui fapt produce o profundă și autentică devoțiune, izvorâtă dintr-o clară înțelegere a dragostei agape a lui Dumnezeu. De ce nu a fost perceput acest sacrificiu în această lumină?

Confuzia s-a creat din două motive. În primul rând, noi nu am fost foarte clari în exprimare, atunci când ne-am referit la Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu. Am folosit același nume pentru două persoane între care se află un eveniment monumental și unic numit ÎNTRUPARE. De o parte se află Fiul lui Dumnezeu, de cealaltă parte se află Fiul omului. Fiul omului nu se putea naște dacă Fiul lui Dumnezeu nu murea de moartea a doua. Expresia lui Moise din Deuteronom 18,15 este foarte pertinentă: „Domnul Dumnezeul tău îți va ridica din mijlocul tău, dintre frații tăi, un proroc ca mine: să ascultați de el.” În timp ce Fiul lui Dumnezeu murea pentru totdeauna, se năștea Fiul omului, asemenea fraților Săi, trup din trupul nostru și carne din carnea noastră, Iosua din Nazaret.

Al doilea motiv pentru confuzie a fost acela că noi, refuzând lumina despre neprihănirea lui Hristos, am moștenit și cultivat învățătura medievală despre un Hristos provenit din concepția imaculată. Concluzia logică a acestei erori este că Fiul lui Dumnezeu, prin întruparea și moartea Sa pe cruce, nu a făcut decât o scurtă plimbare de 33 de ani aici în lumea păcatului, după care S-a întors în cer, la starea și poziția pe care le avusese mai înainte. Creștinătatea de astăzi nu crede că Iosua din Nazaret a fost ridicat „din mijlocul tău, dintre frații tăi.” Din această cauză, noi plângem la fiecare paște pe umărul îndoliat al creștinismului modern moartea pe cruce a Fiului omului, Domnul Isus Hristos, lucru care ne împiedică să privim dincolo de Golgota, la moartea a doua care L-a lovit pe Fiul lui Dumnezeu la întrupare.

Nu degeaba spune Ellen G. White că întruparea lui Hristos este totul pentru noi. Este momentul tectonic al morții grăuntelui de grâu care aduce multă roadă. Pe noi ne-a fascinat vestea bună că s-a născut un Mântuitor, și am pierdut din vedere că în acel moment murise a doua Persoană a Dumnezeirii.

Acesta este momentul în care Dumnezeu a DAT pe singurul Lui Fiu, pentru ca toți cei care cred să nu piară, ci să aibă viața veșnică. Acest „A DAT” este moartea a doua, de unde nu mai poți lua înapoi.

Ce trebuiau SĂ CREADĂ toți cei care nu voiau să piară?

Să ne întoarcem la începutul mării controversate pe care a declanșat-o Lucifer, heruvimul acoperitor din imediata apropiere a Celor trei Creatori, Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt.

Sistemul de guvernare divină prevedea ca „fiecare ființă creată, de la serafimul luminos și sfânt, până la om, să fie un templu în care să locuiască Creatorul” (DA 161). Pasajul acesta este cea mai bogată sursă de informații despre cum funcționează împărăția lui Dumnezeu, taina evlaviei despre care vorbea Pavel. Toate făpturile inteligente create, de la heruvimi până la oameni, erau părtașe de natura lui Dumnezeu tocmai prin această locuire a Spiritului Sfânt în ele, ceea ce le dădea și statutul biologic de fii ai lui Dumnezeu. Copiii erau părtași de natura lui Dumnezeu, iar despărțirea de această natură nu se putea produce decât cu riscul morții. Viața veșnică era posibilă doar prin unire cu natura veșnică a lui Dumnezeu.

Acest lucru a fost contestat de Lucifer. El provoca universul cu fascinanta și revoluționara sugestie că prezența Duhului Sfânt în ei avea un singur scop: o piedică pe drumul spre starea de Creator, la care, spunea el, ar fi ajuns toți dacă nu se împotriveaua Dumnezeu. El insinua că prin naștere ei toți pot fi ca Dumnezeu, că este dreptul lor să stea „pe muntele adunării Dumnezeilor, la capătul miazănoaptei” și să fie „ca Cel Prea Înalt” (Isaia 14, 13.14).

Această propunere a lui Lucifer a declanșat marea controversă universală care, din păcate și spre rușinea noastră, nu s-a încheiat nici până în ziua de astăzi. Ea a inflamat mințile febrile ale îngerilor, vrăjiți de perspectiva măreață a saltului evolutiv pentru care lupta heruvimul acoperitor. Statutul lor de temple ale Duhului

Sfânt era numit de Lucifer un instrument al robiei, iar ei toți erau numiți „sclavi înșelați” (vezi PP 40). El prezenta baza guvernării divine, părtășia cu natura divină, ca pe un impediment major pe calea dezvoltării infinite. Prezența lui Dumnezeu în ei era văzută de Lucifer ca o barieră pe drumul spre „muntele adunării Dumnezeilor, la capătul miazănoaptei,” un stigmat al sclaviei veșnice, de unde nu mai există eliberare.

Heruvimul acoperitor era hotărât să răstoarne această situație umilitoare. El promitea un nou sistem de guvernare, în care fiecare templu să devină Creator. El dorea, cu orice risc, anularea „scopului lui Dumnezeu din veacuri veșnice” (DA 161), acela de a locui în fiecare ființă creată, de la serafimul luminos și sfânt, până la om. El stârnea mințile puternice ale îngerilor să se răscoale spre a șterge rușinea insuportabilă de a fi temple. O mare parte dintre ei l-au urmat în această revoltă.

De acum, suspiciunea despre felul de procedură al lui Dumnezeu nu mai putea fi tratată oricum. În ciuda tuturor avertizărilor, cei revoltați se așezaseră singuri într-o poziție de unde nu mai puteau fi ajutați, iar ceea ce estimaseră ei că va fi o nouă stare de existență urma să se dovedească a fi cea mai înfiorătoare experiență prin care trecuse universul până atunci. Moartea, moartea cea veșnică, stătea gata să se prăvălească asupra lor, iar lumile necăzute și îngerii nici măcar nu înțelegeau mecanismul acesta al despărțirii voluntare de Dumnezeu și consecințele naturale ce rezultă de aici.

“Dumnezeu ar fi putut să-l distrugă pe Satana și pe simpatizanții lui la fel de ușor cum aruncă cineva o pietricică la pământ; dar El nu a făcut acest lucru. Rebeliunea nu trebuia biruită prin forță. Puterea constrângătoare nu se găsește decât sub guvernarea lui Satana. Principiile Domnului nu sunt de acest gen. Autoritatea Sa se bazează pe bunătate, îndurare și dragoste, iar prezentarea acestor principii este metoda de acțiune. Guvernarea lui Dumnezeu este morală, iar adevărul și dragostea trebuie să fie puterea predominantă” (DA 759).

Prin urmare, dacă autoritatea lui Dumnezeu se bazează pe bunătate, îndurare și dragoste, ce metodă putea folosi un asemenea guvern spre a prezenta aceste principii unora care erau deja pe cale de a fi loviți de furia morții a doua, aceea de unde nu mai există întoarcere?

În acest moment crucial, în această foarte tensionată clipă a universului, Mielul lui Dumnezeu s-a așezat între moarte și rebeli, de bună voie și nesilit de nimeni. Pedepsa care ne dă pacea a căzut peste El, ca universul să aibă ocazia să înțeleagă bogățiile nepătrunse ale dragostei ascunse în Hristos încă de la întemeierea lumii. Spre a oferi făpturilor Sale încă o șansă de a afla adevărul, Dumnezeu nu a anulat legile imutabile ale guvernării Sale, ci S-a așezat El însuși între moarte și victime, acceptând să cadă asupra Lui moartea care trebuia să cadă asupra lor. Aceasta era singura metodă conformă cu neprihănirea și dreptatea.

Descriind principiul conform căruia cei care se despart de Dumnezeu, izvorul vieții, nu sunt pedepsiți de autoritatea guvernării divine, ci culeg consecințele naturale ale hotărârii lor, sora White spune:

„La începutul mării controverse, îngerii nu au înțeles acest lucru. Dacă Satana și oștile lui ar fi fost lăsați să suporte consecința finală a păcatului lor, ei ar fi pierit; dar ființele cerești nu ar fi perceput că acesta este rezultatul inevitabil al păcatului. În mințile lor ar fi rămas, ca o sămânță a răului, o îndoială asupra bunătății lui Dumnezeu, care ar fi produs roada mortală a păcatului și nenorocirilor” (DA 763).

Apreciat corect, acest paragraf tulburător ar fi suficient spre a lămuri cine a murit de moartea a doua.

a) dacă nu intervenea Dumnezeu, rebelii ar fi suportat ei înșiși consecințele păcatului;

b) consecințele păcatului lor, despărțirea de Dumnezeu, însemnau moartea a doua, de unde nu mai există înviere.

Prin urmare, ca să nu fie ei loviți de consecința păcatului lor, Fiul lui Dumnezeu, Cuvântul, conform planului făcut încă de la întemeierea lumii, a luat asupra Lui această consecință a păcatului, acceptând să fie El lovit de moartea a doua, aceea de unde nu mai există întoarcere.

Lăsând un gol imens în inima Tatălui și pe tronul universului, Iubita Persoană prin care se făcuseră lumile a încetat să existe pentru totdeauna, lovită de moarte pentru rana poporului Său.

Înțelegem noi astăzi cu ce preț s-au realizat siguranța, libertatea și armonia în familia universală a lui Dumnezeu?

Numai în virtutea acestui eveniment cutremurător a fost posibil să se nască în Betleem Fiul omului, ridicat „dintre frații tăi,” dar părtaș de natură divină. Numai așa a fost posibil ca pe această planetă, de la căderea lui Adam, să fie refăcut planul lui Dumnezeu din veacuri veșnice, acela ca „fiecare făptură inteligentă, de la serafimul luminos și sfânt până la om, să fie un templu în care să locuiască Creatorul.”

Exact așa a venit pe lume pruncul Iosua din Nazaret, un templu exact asemenea fraților Săi, dar în care locuia deplin, prin Duhul Sfânt, toată plinătatea Dumnezeirii. La prima Lui întâlnire cu savanții poporului ales, solia din partea lui Dumnezeu a fost concentrată într-o singură frază: „Stricați templul acesta, și în trei zile îl voi ridica” (Ioan 2,19).

Doar atât avea El să le spună din partea lui Dumnezeu? Nu ar fi fost mai bine să facă în fața lor o prezentare detaliată a misiunii Sale, a scopurilor lui Dumnezeu în marea controversă și a naturii împărăției Sale, ca ei să poată aprecia corect caracterul lui Dumnezeu? Nu. În puținele cuvinte rostite de Isus în fața lor, sub inspirația Duhului Sfânt, era concentrată toată comoara de adevăr ținută ascunsă timp de veacuri, în care îngerii ar fi vrut să privească, pe care prorocii ar fi dorit să o înțeleagă atunci când scriau despre ea, și pe care noi avem astăzi

nevoie să o înțelegem, dacă vrem să onorăm destinul profetic pentru care am fost chemați la existență ca popor.

Aceste puține cuvinte clarificau tainele profunde ale ispășirii, care ar fi dus la rezolvarea mării controversate dintre Hristos și Satana. Ei trebuiau să înțeleagă că proorocul vestit de Moise trebuia să fie ca și ei, adică un templu al Duhului Sfânt. Fiind făcut „în toate lucrurile asemenea fraților Săi,” cu aceeași ereditate ca și ei, și acceptând să fie un templu al Duhului, El urma să demonstreze că a) se poate să trăiești în neprihănire în mijlocul păcatului, dar și mai important, b) că nu este nici o rușine, nici un handicap și nici o îngrădire a libertății să fii un templu al Duhului Sfânt. Sora White spune în Hristos Lumina Lumii că prin întruparea lui Hristos scopul lui Dumnezeu din veacuri veșnice a fost atins din nou pe această planetă lovită de moarte. Un fiu al lui Adam, un fiu al omului, era dispus să onoreze caracterul Tatălui, murdărit în ochii universului de acuzațiile lui Lucifer. El era dispus să renunțe la Sine, să accepte batjocura și moartea, doar spre a aduce lumină peste negura groasă care acoperea popoarele. El a devenit astfel fratele nostru mai mare. Fiind făcut în toate lucrurile asemenea fraților Săi, o mulțime de locuitori ai acestei planete bolnave vor avea privilegiul să fie făcuți frați asemenea Lui, adică părtași de natură divină.

În Hristos, natura umană și natura divină, omul și Dumnezeu, au fost făcuți din nou una. Aceasta este esența profundă a ispășirii. Astfel, Fiul omului a devenit Răscumpărătorul neamului omenesc. Din această cauză i-a fost dat un Nume care este mai presus de orice nume.

Conform serviciului ceremonial, această ispășire în Hristos nu se putea realiza fără vărsare de sânge. Sângele înseamnă viața ființei care moare. Nu este vreo virtute în lichidul respectiv, sau în turnarea lui în anumite locuri. Ceremonialul spunea „simțurilor noastre tocite” că Cineva și-a dat sângele, adică a fost lovit de moartea a doua, ca să putem noi scăpa de moarte. Iar acest Cineva a fost Cuvântul, a doua Persoană a Dumnezeirii, Fiul Prea Iubit al lui Dumnezeu. Dacă această slăvită Persoană nu a murit, ci doar și-a continuat viața în persoana lui Isus din Nazaret, atunci nu a fost nici o vărsare de sânge, în locul nostru nu a murit nimeni, iar tot sistemul ceremonial al jertfelor a fost complet inutil, căci vorbea despre ceva care nu a avut loc niciodată.

Noi am crezut că sacrificiul de pe Golgota a însemnat vărsarea sângelui, fără să înțelegem că:

1. Între păcătoși și moarte nu se putea interpune nici o altă ființă creată. Doar Cineva egal cu Legea putea oferi o a doua șansă. Nu uitați că, atunci când au fost anunțați că Fiul lui Dumnezeu își va da viața pentru salvarea universului, mulți îngerii s-au oferit să-și dea ei viața în acest scop, dar au trebuit refuzați, căci nu era cu putință.

2. Fiul omului a fost făcut „trup,” o ființă creată părtașă de natură divină, așa cum erau și îngerii. De aceea El este numit al doilea Adam. În această situație, sângele Său nu realiza ispășirea.

3. Domnul Isus Hristos a înviat după trei zile, prin urmare timpul petrecut în mormânt nu a fost decât un somn, conform definiției Bibliei. Cei care au parte de moartea a doua nu se mai întorc la viață. Nu putem accepta explicația unora care cred că, deoarece El nu putea vedea dincolo de mormânt, în aceasta ar consta moartea a doua.

4. Noi nu credem în karma și nemurirea sufletului. Ordinea universală a lui Dumnezeu se bazează pe identitatea personală, nu pe transmigrarea spiritului dintr-un corp în altul. Din această cauză credem că Fiul omului, slăvitul nostru Domn Isus Hristos, a fost o persoană distinctă, cu identitate distinctă, identitate pe care o va păstra în decursul veșniciei.

5. Biruința Sa asupra păcatului nu poate fi explicată decât dacă înțelegem corect moartea a doua a Fiului lui Dumnezeu. Dacă socotim că Isus din Nazaret a fost Creatorul, care doar avea un trup omenesc pe deasupra, atunci trebuie să recunoaștem că El nu putea păcătui, căci Dumnezeu nu poate fi ispitit, iar în această situație nu se poate vorbi despre biruință asupra păcatului, un păcat în care nu putea nicidecum participa. Dar El a biruit ca noi și în locul nostru, arătând că, fiind părtaș de natură divină, omul poate trăi în neprihănire.

Atunci, se poate întreba cineva, ce rost mai are crucea? Mai au vreun rost nașterea, viața, biruința și moartea Mântuitorului?

Bineînțeles că au. Și încă unul foarte glorios, căci fără ele, pământul ar fi rămas acoperit de negura mare care acoperea popoarele cu privire la caracterul lui Dumnezeu, la natura păcatului și a jertfei care deja avusese loc, iar locuitorii planetei s-ar fi nimicit unii pe alții până la anihilare completă.

Crucea este o ghindă mică în care se ascunde mărețul stejar. Este scânteia care garantează apariția soarelui neprihănirii, cu vindecarea sub aripi. Este dovada de necombătut că sămânța femeii va zdrobi capul șarpelui.

“Cei care se gândesc la rezultatul grăbirii sau întârzierii lucrării evangheliei se gândesc la el în legătură cu ei înșiși și cu lumea. Puțini se gândesc la legătura lui cu Dumnezeu. Puțini se gândesc la suferința pe care a produs-o păcatul Creatorului nostru. Tot cerul a suferit în agonia lui Hristos; dar acea suferință nu a început și nu s-a sfârșit cu manifestarea Sa în omenire. Crucea este o descoperire pentru simțurile noastre tocite a durerii pe care a produs-o păcatul, chiar de la apariția lui, inimii lui Dumnezeu. Fiecare depărtare de la adevăr, fiecare faptă de cruzime, fiecare eșec al omenirii de a atinge idealul Său, Îi produc suferință. Când asupra lui Israel s-au abătut calamitățile care erau rezultatul sigur al despărțirii lor de Dumnezeu – subjugare din partea vrăjmașilor, cruzime și moarte – se spune că “sufletul Lui a fost mâhnit de suferințele lui Israel.” “În toate durerile lor El era lovit... necurmat i-a sprijinit și i-a purtat în zilele din vechime (Jud. 10.16; Isaia 63,9)” (Ellen G. White - Educație 263).

“Crucea este o descoperire pentru simțurile noastre tocite.” Preocupați de noi și mântuirea noastră, nu ne-a mai interesat de Dumnezeu și tulburarea produsă

în împărăția Sa universală. Noi am crezut că suferința Sa a început și s-a sfârșit în viața și moartea Domnului Hristos. Simțurile noastre tocite aveau nevoie să vadă în Golgota sacrificiul mai mare și mai glorios pe care a trebuit să-l facă Dumnezeu Însuși, atunci când a doua Persoană a Dumnezeirii a acceptat de bună voie moartea, acea moarte de unde nu mai există întoarcere.

Domnul Hristos spunea că El este pâinea vieții care se coboară din cer. Dacă bobul de grâu Divin nu murea, nu puteam avea această pâine.

Pe muntele schimbării la față, Moise și Ilie au venit să-L încurajeze pe Domnul Isus, asigurându-L de simpatia cerului față de misiunea Sa (vezi capitolul Schimbarea la față din Hristos Lumina lumii). Creatorul nu avea nevoie ca doi muritori să-L asigure de simpatia lui Dumnezeu pentru propria misiune.

Dovada copleșitoare a pasajelor biblice care spun că Isus era una cu Tatăl, că Tatăl care locuia în El făcea acele lucrări mari și minunate, că de la Sine El nu putea face nimic, nu urmărește decât să ne întărească și mai mult convingerea că El a fost, conform planului veșnic al lui Dumnezeu, un templu al Duhului Sfânt.

Noi astăzi acceptăm cu ușurință că toate detaliile serviciului ceremonial evreu arătau spre Hristos și spre cruce. Și a fost foarte bine că ne-am concentrat asupra crucii, așa cum a făcut Pavel, așa cum au făcut ucenicii. Crucea este centrul esențial în marea controversă. Greșeala noastră constă în faptul că am fost mulțumiți cu răspunsurile pe care le-am găsit la Golgota, și nu ne-am întrebat dacă nu cumva Golgota urmărea să ne îndrepte privirile spre ceva și mai glorios, mai monumental și mai înfricoșător. Am fost bucuroși că la Golgota am găsit răspunsuri la nevoia noastră cea mai presantă: mântuirea. Nu ar fi acum înțelept să ne întoarcem privirile spre Cel pe care L-am străpuns, să înțelegem crucea în cadrul larg al mării controversate și să găsim răspunsuri la nevoia Lui cea mai presantă, eliberarea lui Dumnezeu de acuzațiile mincinoase care I-au fost aduse în legătură cu legea?

Înțelegând și acceptând crucea ca pe o „descoperire pentru simțurile noastre tocite,” avem ocazia veacurilor de a face o deosebire clară între crucea lui Hristos și crucea lui Tamuz. Studiind sacrificiul lui Dumnezeu din această perspectivă, s-ar putea să descoperim cu stupefacție că înțelegerea noastră seamănă mai degrabă cu crucea lui Tamuz, așa de larg răspândită astăzi în lumea creștină.

Sperăm ca acest subiect să vă încurajeze să studiați mai serios pe Isus Hristos răstignit, și să descoperiți în crucea Lui mărgăritarele ascunse ale dragostei fără margini a lui Dumnezeu ascunsă în Isus Hristos, Domnul nostru.

Într-un număr viitor vom analiza poziția și rolul Domnului Hristos pe tronul universului în lumina morții a doua pe care a suportat-o Fiul lui Dumnezeu și consecințele ei în finalizarea mării controversate universale.
